

CARDAN Technobility

WCAG 2.1 inspectie niveau AA
haarlemmermeergemeente.nl

Opdrachtgever: Gemeente Haarlemmermeer

Website: haarlemmermeergemeente.nl

Rapportversie: 1.1

Tilburg, 11 april 2023

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Onderzoeksgegevens.....	4
Algemene gegevens.....	4
Scope van het onderzoek.....	4
Steekproef.....	4
Inspectiemethode.....	4
Toegepaste norm.....	4
Gebruikte technieken.....	4
Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning.....	4
User agents.....	5
Afhankelijke technologie.....	5
Inspectie-instelling.....	5
Samenvatting.....	6
Beoordeling.....	7
Waarneembaar.....	7
Bedienbaar.....	8
Begrijpelijk.....	8
Robuust.....	9
Principe 1: Waarneembaar.....	10
Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven.....	10
Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media.....	12
Richtlijn 1.3: Aanpasbaar.....	14
Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar.....	17
Principe 2: Bedienbaar.....	22
Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk.....	22
Richtlijn 2.2: Genoeg tijd.....	24
Richtlijn 2.3: Toevallen.....	26
Richtlijn 2.4: Navigeerbaar.....	27
Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten.....	30
Principe 3: Begrijpelijk.....	32
Richtlijn 3.1: Leesbaar.....	32
Richtlijn 3.2: Voorspelbaar.....	33
Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer.....	35
Principe 4: Robuust.....	37
Richtlijn 4.1: Compatibel.....	37
Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek.....	40
Volledige steekproef.....	40

Inleiding

Op verzoek van Gemeente Haarlemmermeer, aanbieder van de website haarlemmermeergemeente.nl, is een handmatig onderzoek uitgevoerd waarin vastgesteld is in hoeverre de website voldoet aan WCAG 2.1, niveau AA. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl, het Nederlandse kwaliteitsmerk voor toegankelijke websites.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines. Dit zijn de internationale richtlijnen voor toegankelijkheid van webcontent. De WCAG 2.1 zijn opgedeeld in vier principes, namelijk: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Elk principe bestaat uit een aantal richtlijnen. Elke richtlijn is vervolgens opgedeeld in één of meerdere meetbare succescriteria. Omdat WCAG 2.1 techniek-onafhankelijk is opgesteld, kan hiermee de toegankelijkheid van alle content op het web worden gemeten.

Toepassing van WCAG 2.1 is sinds 23 december 2018 verplicht volgens de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid (EN 301 549). De Nederlandse richtlijnen voor digitale toegankelijkheid staan in het [Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid](#) en volgen net als het Waarmerk drempelvrij.nl deze Europese richtlijn (EN 301 549). Een website die voldoet aan WCAG 2.1, voldoet daarmee dus zowel aan de Nederlandse als de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid.

Dit rapport beschrijft per succescriterium in hoeverre de website al dan niet voldoet.

Heeft u naar aanleiding van dit rapport inhoudelijke vragen, dan kunt u contact met ons opnemen om deze te bespreken. Onze voorkeur gaat uit naar contact via e-mail: technobility@cardan.com. Vermeldt u hierbij alstublieft de naam van uw organisatie (Gemeente Haarlemmermeer) en de datum van het rapport (11 april 2023).

Onderzoeksgegevens

Algemene gegevens

Opdrachtgever:	Gemeente Haarlemmermeer
Onderzochte websites:	haarlemmermeergemeente.nl
Type onderzoek:	WCAG 2.1 inspectie niveau AA
Versie van rapport:	1.1
Datum rapport:	11 april 2023
Inspectie-instelling:	Cardan Technobility
Inspecteur:	Tyche Schenk
Senior Consultant:	Sander Nijsingh-Lankhorst

Scope van het onderzoek

- Alle pagina's op haarlemmermeergemeente.nl (URI-basis)

Tussen haakjes staat de reden waarom een gedeelte wel of niet is meegenomen. Dit is conform de regels voor het bepalen van de scope in de evaluatiemethode WCAG-EM of valt onder een van de [uitzonderingen van digitoegankelijk](#).

Steekproef

Aantal pagina's: 18 (zie bijlage 1 voor de URI's in de volledige steekproef)

Inspectiemethode

Dit onderzoek (inspectie) is uitgevoerd conform de evaluatiemethode WCAG-EM. Deze methode is aanbevolen volgens digitoegankelijk. Een overzicht van de gebruikte methode is te vinden op de pagina: <https://www.w3.org/WAI/test-evaluate/conformance/wcag-em/>.

Toegepaste norm

WCAG 2.1 (<https://www.w3.org/Translations/WCAG21-nl/>).

Gebruikte technieken

Bij het uitvoeren van dit onderzoek is er vanuit gegaan dat alle technieken van het W3C ondersteund worden en dus gebruikt mogen worden. Zie: www.w3.org/TR/WCAG20-TECHS en www.w3.org/WAI/WCAG21/Techniques

Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning

Gangbare webbrowsers en hulpapparatuur.

User agents

Bij dit onderzoek zijn de volgende user agents gebruikt:

- Google Chrome, versie 112 (primair)
- Mozilla Firefox, versie 112
- Microsoft Edge, versie 112
- Adobe Acrobat DC
- PDF Accessibility Checker (PAC)
- NVDA in combinatie met Mozilla Firefox

Afhankelijke technologie

- HTML
- CSS
- WAI-ARIA
- JavaScript
- SVG
- PDF
- DOM

Inspectie-instelling

Deze inspectie is uitgevoerd door Cardan Technobility.

Adres: TalentSquare 13, 5038 LX Tilburg

Telefoon: 088-5004070

E-mailadres: technobility@cardan.com

Website: www.technobility.nl

Samenvatting

Het onderzoek naar de toegankelijkheid van de website haarlemmermeergemeente.nl is afgerond op 11 april 2023. Dit onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl. De gebruikte norm is WCAG 2.1 niveau AA.

Uit het onderzoek is gebleken dat de website helaas nog niet volledig voldoet aan alle succescriteria. Op dit moment voldoet de website aan 36 van de 50 succescriteria.

Uit deze herinspectie is gebleken dat een aantal problemen goed zijn opgelost. Titels van PDF bestanden worden nu ook in de titelbalk getoond en de zichtbaarheid en focusvolgorde van de toetsenbordfocus van het submenu onder het menu-onderdeel "onderwerpen" zijn opgelost. Zo zijn er meer problemen goed opgelost, bijvoorbeeld door het gebruik van een tabel in de code. Complimenten voor deze aanpassingen!

Er zijn echter nog toegankelijkheidsproblemen aanwezig. Bij een aantal succescriteria die nog niet voldoen, is al wel een deel van de problemen opgelost. Bij sommige succescriteria zijn de problemen nog hetzelfde.

Zie de rapportage voor een volledig overzicht van de gevonden problemen. Bij een aantal van deze problemen is aangegeven hoe dit op te lossen is. Voor de meeste problemen zijn meerdere oplossingen mogelijk. De oplossing in de rapportage is daarom slechts een suggestie. Als een andere oplossing beter past, kan die eventueel ook gebruikt worden.

In dit rapport worden slechts voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen compleet overzicht. Het onderzoek is indicatief voor de verschillende soorten problemen die gevonden zijn. Het kan dus zijn dat een soort probleem op meer plaatsen binnen de website voorkomt, maar dat maar enkele voorbeelden zijn genoemd.

Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Uiteraard proberen we de steekproef zodanig te maken dat dit geminimaliseerd wordt, maar het kan nooit uitgesloten worden. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt.

Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, moet u er rekening mee houden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

Beoordeling

Hieronder staat een overzicht van alle WCAG 2.1 succescriteria van niveau A en AA verdeeld over de 4 principes: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Per succescriterium is een korte omschrijving gegeven, het niveau en of de pagina's uit de steekproef voldoen aan het succescriterium of niet. Als ze niet voldoen aan een succescriterium is in de volgende hoofdstukken een overzicht te vinden van de bevindingen die tot deze conclusie hebben geleid.

Waarneembaar

Criterion	Omschrijving	Niveau	Resultaat
1.1.1	Niet-tekstuele content	A	Voldoet niet
1.2.1	Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.2	Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.3	Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.4	Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)	AA	Voldoet
1.2.5	Audiodescriptie (vooraf opgenomen)	AA	Voldoet
1.3.1	Info en relaties	A	Voldoet niet
1.3.2	Betekenisvolle volgorde	A	Voldoet niet
1.3.3	Zintuiglijke eigenschappen	A	Voldoet
1.3.4	Weergavestand	AA	Voldoet
1.3.5	Identificeer het doel van de input	AA	Voldoet niet
1.4.1	Gebruik van kleur	A	Voldoet niet
1.4.2	Geluidbediening	A	Voldoet
1.4.3	Contrast	AA	Voldoet niet
1.4.4	Herschalen van tekst	AA	Voldoet
1.4.5	Afbeeldingen van tekst	AA	Voldoet
1.4.10	Reflow	AA	Voldoet
1.4.11	Contrast van niet-tekstuele content	AA	Voldoet
1.4.12	Tekstafstand	AA	Voldoet
1.4.13	Content bij hover of focus	AA	Voldoet

Bedienbaar

criterium	Omschrijving	Niveau	Resultaat
2.1.1	Toetsenbord	A	Voldoet
2.1.2	Geen toetsenbordval	A	Voldoet
2.1.4	Enkel teken sneltoetsen	A	Voldoet
2.2.1	Timing aanpasbaar	A	Voldoet niet
2.2.2	Pauzeren, stoppen, verbergen	A	Voldoet
2.3.1	Drie flitsen of beneden drempelwaarde	A	Voldoet
2.4.1	Blokken omzeilen	A	Voldoet
2.4.2	Paginatitel	A	Voldoet
2.4.3	Focus volgorde	A	Voldoet niet
2.4.4	Linkdoel (in context)	A	Voldoet
2.4.5	Meerdere manieren	AA	Voldoet
2.4.6	Koppen en labels	AA	Voldoet
2.4.7	Focus zichtbaar	AA	Voldoet niet
2.5.1	Aanwijzergebaren	A	Voldoet
2.5.2	Aanwijzerannulering	A	Voldoet
2.5.3	Label in naam	A	Voldoet
2.5.4	Bewegingsactivering	A	Voldoet

Begrijpelijk

criterium	Omschrijving	Niveau	Resultaat
3.1.1	Taal van de pagina	A	Voldoet
3.1.2	Taal van onderdelen	AA	Voldoet
3.2.1	Bij focus	A	Voldoet niet
3.2.2	Bij input	A	Voldoet
3.2.3	Consistente navigatie	AA	Voldoet
3.2.4	Consistente identificatie	AA	Voldoet
3.3.1	Fout identificatie	A	Voldoet niet
3.3.2	Labels of instructies	A	Voldoet
3.3.3	Foutsuggestie	AA	Voldoet
3.3.4	Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)	AA	Voldoet

Robuust

criterium	Omschrijving	Niveau	Resultaat
4.1.1	Parsen	A	Voldoet niet
4.1.2	Naam, rol, waarde	A	Voldoet niet
4.1.3	Statusberichten	AA	Voldoet niet

Onderzoeksscores

	Niveau A	Niveau AA	Totaal
Waarneembaar	5 / 9	9 / 11	14 / 20
Bedienbaar	12 / 14	2 / 3	14 / 17
Begrijpbaar	3 / 5	5 / 5	8 / 10
Robuust	0 / 2	0 / 1	0 / 3
Totaal	20 / 30	16 / 20	36 / 50

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal.

niveau A

Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

De bedoeling van dit succescriterium is om informatie die wordt overgebracht door niet-tekstuele content, toegankelijk te maken door middel van een tekstalternatief. Hulpsoftware maakt deze alternatieve teksten bijvoorbeeld hoorbaar via voorleessoftware of tastbaar via braille.

Op pagina <https://haarlemmermeergemeente.nl/> staat boven de footer een sectie met nieuwsberichten. Boven deze sectie staat een afbeelding van het logo van InforMeer. Deze afbeelding heeft geen tekstalternatief gekregen. Een voorbeeld waarbij dit goed is opgelost is de afbeelding van het logo van InforMeer bovenaan pagina <https://haarlemmermeergemeente.nl/informeer-online>.

In het PDF-document <https://haarlemmermeergemeente.nl/file/inkomstenformulier-voor-bijstandsuitkering> staat boven aan het logo van de gemeente. Een logo is informatief en heeft een goed beschrijvend tekstalternatief nodig waar minimaal de zichtbare tekst in voorkomt.

Het volgende is niet fout, maar kan wel worden verbeterd:

Op pagina <https://haarlemmermeergemeente.nl/> staat bovenaan een grote banner afbeelding met het tekstalternatief "Een gezin van 4 personen loopt door Winkelstad Hoofddorp. Op de achtergrond is het kunstwerk 'Het Mannetje' te zien.". Dit tekstalternatief biedt een goede omschrijving van de afbeelding, maar decoratieve afbeelding als deze mag ook genegeerd worden door hulpsoftware. Dit is mogelijk door het instellen van een leeg alt attribuut (alt=""). De vraag is in hoeverre de informatie relevant is, het doel van deze afbeelding is met dit tekstalternatief nog steeds niet te bepalen. Als het doel is om een bepaalde sfeer op te roepen is het gepast om een tekst te gebruiken die dat doel van deze afbeelding beschrijft. Als de afbeelding puur decoratief bedoeld is, mag deze worden genegeerd door hulpsoftware. Wanneer de informatie niet relevant is maar wel wordt voorgelezen door hulpsoftware, is dit hinderlijk voor gebruikers van hulpsoftware. Dit geldt voor meerdere afbeeldingen op de website. Het advies is dus om dit type afbeeldingen die niet expliciet informatief zijn te laten negeren door

hulpsoftware.

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

niveau A

Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

- Vooraf opgenomen louter-geluid: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-geluid content.
- Vooraf opgenomen louter-videobeeld: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media of een geluidsspoor dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-videobeeld content.

Resultaat

✓ Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A

Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

✓ Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A

Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

✓ Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau AA**Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)**

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau AA**Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen)**

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

niveau A

Succescriterium 1.3.1: Info en relaties

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

Resultaat

X Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

In het PDF-document <https://haarlemmermeergemeente.nl/file/aanvraagformulier-vakantie-bij-bijstandsuitkering> staan meerdere zichtbare koppen die in de code niet zijn opgemaakt als koppen. Het gevolg is dat de relatie tussen deze teksten en de onderstaande, bijbehorende content niet door hulpsoftware bepaald kan worden. Het gaat om de vetgedrukte teksten als "Formulier" of "Meer informatie".

Boven aan de pagina is een tabel gebruikt om de pagina te stylen. Dit is niet de bedoeling van een tabel. Een tabel is om een relatie aan te geven tussen tabeldata. Hier moet de tekst in de tabel gewoon opgemaakt worden als een kop.

In het PDF-document <https://haarlemmermeergemeente.nl/file/inkomstenformulier-voor-bijstandsuitkering> staat bovenaan de tekst "Inkomstenformulier". Deze tekst ziet er uit als een kop tekst maar is in de code niet als kop opgemaakt. Deze tekst moet als kop worden opgemaakt zodat de zichtbare informatie goed kan worden doorgegeven.

Het invul gedeelte met onder andere naam klant en klantnummer is opgemaakt met een tabel. Dit is niet goed gedaan. Alle labels staan nu in één cel en niet verspreid over drie rijen. Dit moet op een andere manier worden opgemaakt. De rest van het document is ook niet goed opgemaakt. Zo is de tekst achter punt 1 opgemaakt als een één lijst item en punt 2 als een kop. Op de tweede pagina staat onder punt 4 een tabel met onder de tabel content die in de tabel zou moeten staan. Zo staan er meerdere problemen in het document.

niveau A

Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

Resultaat

X Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

De bedoeling van dit succescriterium is om te garanderen dat gebruikers de informatie in een logische volgorde kunnen gebruiken en de betekenis niet verloren gaat.

Op pagina <https://haarlemmermeergemeente.nl/> staan nieuwsberichten met een afbeelding een kop en labels. Een deel van de content die bij deze kop hoort, staat in de code echter boven deze koptekst in plaats van eronder. Het gaat hier om de afbeeldingen met tekstalternatieven. Dit kan tot problemen leiden, omdat gebruikers dan kunnen denken dat deze content hoort bij een andere bovenliggende kop. Dit speelt vooral voor gebruikers die de webpagina niet visueel zien, maar afhankelijk zijn van de volgorde in de code, bijvoorbeeld bij het gebruik van hulpsoftware. Dit kan worden opgelost door in de code de content daadwerkelijk onder de kop te zetten waar het bij hoort. Via CSS kan het dan zo opgemaakt worden dat er visueel niets hoeft te veranderen. Dit kan bijvoorbeeld via de eigenschap "order". Als de afbeeldingen geen tekstalternatief zouden hebben dan is het wel goed omdat deze afbeelding dan genegeerd wordt.

niveau A

Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 1.3.4: Weergavestand

De content beperkt de weergave en bediening niet tot een enkele presentatie-oriëntatie, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke presentatie-oriëntatie essentieel is.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 1.3.5: Identificeer het doel van de input

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie van de gebruiker wordt verzameld, kan door software bepaald worden wanneer:

- Het invoerveld een doel dient dat is geïdentificeerd in de paragraaf Inputdoelen voor Componenten van de Gebruikersinterface; en
- De content wordt geïmplementeerd met behulp van technologieën die ondersteuning bieden bij het identificeren van de verwachte betekenis van formulier-invoergegevens.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

De bedoeling van dit succescriterium is om ervoor te zorgen dat het invullen van formulieren makkelijker wordt, doordat velden met persoonlijke informatie worden aangevuld met autocomplete. Vooral voor mensen met cognitieve of motorische beperkingen biedt dit uitkomst.

Op pagina <https://afspraak.haarlemmermeer.nl/qmaticwebbooking> staat een formulier. Bij de vierde stap ("Mijn gegevens") kunnen persoonlijke gegevens ingevuld worden, waaronder voornaam, achternaam en e-mailadres. Voor deze invoervelden is een autocomplete attribuut nodig bij de input-elementen. Dit zorgt ervoor dat browsers, maar ook hulpsoftware, ondersteuning kunnen geven bij het invullen van deze invoervelden. Dit kan door bijvoorbeeld de invoervelden al automatisch in te vullen. Het autocomplete attribuut is al goed ingesteld bij de invoervelden "Voornaam" en "Achternaam", maar ontbreekt nog bij de invoervelden "Geboortedatum", "Land code" en "Mobiel telefoonnummer". Op de volgende pagina is meer informatie te vinden over de toepassing van dit attribuut en welke waardes verplicht zijn om te gebruiken. Zie: <https://www.w3.org/Translations/WCAG21-nl/#input-purposes>. Op het input-element voor geboortedatum moet autocomplete="bday" gebruikt worden, die code staat nu op een bovenliggend div-element. De "Land code *" voldoet nu ook niet, gebruik "tel-country-code". Voor het invoerveld voor het mobiele nummer is autocomplete="mobile tel-national" een optie om dit invoerveld te verbeteren.

Bovenstaand probleem doet zich ook voor bij het formulier op pagina <https://haarlemmermeergemeente.nl/meld-u-aan-voor-een-nieuwsbrief>. Hier ontbreekt het autocomplete attribuut bij het invoerveld voor het e-mailadres, de autocomplete="email" ontbreekt.

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

niveau A

Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op bijna alle pagina's staat bovenaan een menu met daarin de link "Zoeken". Na het activeren van deze link verschijnt een zoekveld met hiernaast de zoekknop. Bij deze knop is het verschil tussen wel- of geen toetsenbordfocus enkel te onderscheiden door het verschil in kleur. Deze twee kleuren hebben met 1,5:1 ook niet voldoende contrast om goed zichtbaar te zijn. Mensen die kleurenblind of slechtziend zijn, kunnen problemen hebben met het onderscheiden van kleuren of bepaalde kleuren zelfs helemaal niet zien. Daarom is het belangrijk om bij het overdragen van informatie niet alleen kleur te gebruiken, maar bijvoorbeeld ook (naast kleur) een andere vorm of tekst. Dit kan goed worden opgelost door gebruik te maken van een focusindicator.

<https://haarlemmermeergemeente.nl/>

Op pagina <https://haarlemmermeergemeente.nl/informeer-online/nieuwsoverzicht> staat onderaan een pagina navigatie waarmee genavigeerd kan worden tussen de verschillende pagina's met nieuwsberichten. Één van de links in deze pagina navigatie is actief. Bij deze links is het verschil tussen wel- of niet actief enkel te onderscheiden door het verschil in kleur. Het gebruik van `aria-current="true"` is geen oplossing voor dit visuele probleem.

niveau A

Succescriterium 1.4.2: Geluidbediening

Als een geluidswaarschuwing op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaarschuwing te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau AA**Succescriterium 1.4.3: Contrast**

De visuele weergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

- **Grote tekst:** Grote tekst en afbeeldingen van grote tekst hebben een contrastverhouding van ten minste 3:1;
- **Incidenteel:** Tekst of afbeeldingen van tekst die deel zijn van een inactieve component van de gebruikersinterface, die puur decoratief zijn, die voor niemand zichtbaar zijn, of die onderdeel zijn van een afbeelding die significant andere visuele content bevat, hebben geen contrasteis.
- **Logotypes:** Tekst die onderdeel is van een logo of merknaam heeft geen contrasteis.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Slechtziende of kleurenblinde gebruikers kunnen moeite hebben om teksten te lezen als het contrast met de achtergrond te laag is. Normale tekst moet een minimaal contrast hebben van 4,5:1 en teksten groter dan 24px/18pt (of 19px/14pt voor dikgedrukte tekst) moeten een minimaal contrast hebben van 3,0:1. Op de website is duidelijk veel aandacht besteedt aan de contrastverhoudingen tussen tekst en achtergrond, de meeste teksten hebben dan ook voldoende contrast. Slechts een klein aantal teksten voldoen nog niet aan de eisen van dit succescriterium. In al deze situaties moet meer contrast gecreëerd worden tussen de tekst en achtergrond.

Op pagina <https://afspraak.haarlemmermeer.nl/qmaticwebbooking/> staat een formulier. Bij de vierde stap "Mijn gegevens" staat rechtsboven de knop "Opnieuw beginnen". De rode tekst heeft een contrastverhouding van slechts 1,2:1 ten opzichte van de blauwe achtergrond.

Als het formulier wordt verzonden met fouten, zoals bijvoorbeeld bij het leeglaten van de verplichte invoervelden, verschijnen rode meldingen en veranderen de labels van kleur. De rode teksten hebben een contrast van 3,2:1 ten opzichte van de witte achtergrond.

Op pagina <https://haarlemmermeergemeente.nl/informeer-online/nieuwsoverzicht> staat onderaan een paginatie. De actieve pagina heeft een blauwe kleur op een lichtgrijze achtergrond. Bij deze kleurencombinatie is de contrastverhouding met 4,2:1 nét te laag. Deze waarde moet 4,5:1 worden of meer zijn om te voldoen.

niveau AA**Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst**

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Het volgende is niet fout, maar kan wel worden verbeterd:

Op meerdere pagina's, zoals bijvoorbeeld <https://haarlemmermeergemeente.nl/>, staat aan de rechterzijde onderin de groene knop "Beoordeel deze pagina". Als de website wordt bekeken bij een breedte van 1280 pixels en als ingezoomd wordt tot 200%, valt deze knop vaak over de content van de pagina heen. Dit is niet afgekeurd omdat boven de knop nog wel wat ruimte over is om de content in beeld te brengen, maar de positie van de knop kan in sommige gevallen erg hinderlijk zijn.

niveau AA**Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst**

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, gebruik dan liever tekst in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

- **Aanpasbaar:** De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker;
- **Essentieel:** Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht. Logotypes (tekst die onderdeel is van een logo of merknaam) worden als essentieel beschouwd.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 1.4.10: Reflow**

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te moeten scrollen in twee dimensies, worden weergegeven voor:

- Verticaal scrollbare content met een breedte gelijkwaardig aan 320 CSS-pixels;
- Horizontaal scrollbare content met een hoogte gelijkwaardig aan 256 CSS-pixels;

Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een tweedimensionale lay-out vereisen.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content**

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

- **Componenten van de gebruikersinterface:** Visuele informatie die vereist is om componenten van de gebruikersinterface en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van de component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;
- **Grafische objecten:** Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 1.4.12: Tekstafstand**

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende stijleigenschappen voor tekst ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit door het instellen van alle volgende, en door het niet wijzigen van andere stijleigenschappen:

- Regelhoogte (regelafstand) naar ten minste 1,5 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen alinea's naar ten minste 2 keer de lettergrootte;
- Letterafstand (spatiëren van letters) naar ten minste 0,12 keer de lettergrootte;
- Spatiëren van woorden naar ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

Uitzondering: Menselijke talen en scripts die geen gebruik maken van een of meer van deze eigenschappen voor tekststijl in schriftelijke tekst, kunnen voldoen aan de eisen door alleen gebruik te maken van de eigenschappen die bestaan voor de betreffende combinatie van taal en script.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 1.4.13: Content bij hover of focus**

Wanneer aanvullende content zichtbaar wordt en daarna weer verborgen, door het gebruik van hover met de aanwijzer of focus met het toetsenbord, gelden de volgende zaken:

- **Sluiten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de aanwijzer hover of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;
- **Aanwijsbaar:** Wanneer een aanwijzer hover aanvullende content kan activeren, dan kan de aanwijzer over de aanvullende content worden bewogen zonder dat deze verdwijnt;
- **Aanhouden:** De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de oorzaak voor de hover of focus is verwijderd, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

niveau A

Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

Opmerking 1: deze uitzondering is gerelateerd aan de onderliggende functie, niet aan de invoertechniek. Als we bijvoorbeeld met de hand geschreven tekst invoeren, vereist de invoertechniek (met de hand geschreven tekst) padafhankelijke invoer, maar de onderliggende functie (tekstinvoer) vereist dat niet.

Opmerking 2: dit succescriterium verbiedt geen muisinvoer of andere invoermethoden naast de toetsenbordinvoer en wil dit ook niet ontmoedigen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A**Succescriterium 2.1.4: Enkel teken sneltoetsen**

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofdletters en kleine letters), leestekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Uitzetten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;
- **Opnieuw toewijzen:** Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijv. Ctrl, Alt, enz.);
- **Alleen actief bij focus:** De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer de betreffende component de focus heeft.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

niveau A

Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: uitzetten, aanpassen, verlengen, realtime uitzondering, essentiële uitzondering of 20 uur uitzondering.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op meerdere pagina's, zoals bijvoorbeeld <https://haarlemmermeergemeente.nl/>, staat een formulier waarmee de gebruiker een mening kan geven over de pagina. Dit formulier verschijnt zodra de groene knop "Beoordeel deze pagina" aan de onderzijde van de pagina wordt geactiveerd. Bij dit formulier wordt gebruik gemaakt van browserafhankelijke foutmeldingen. Als bijvoorbeeld in de browser Chrome geen keuze wordt gemaakt onder "Wat vindt u van deze pagina?", verschijnt (na het drukken op de knop "Verstuur") de browserafhankelijke melding "Selecteer een van deze opties". Browserafhankelijke meldingen verdwijnen in sommige browsers (Chrome en de nieuwe Edge) na een paar seconden, waardoor er dus een tijdslimiet aanwezig is om de tekst van de melding te kunnen lezen. Als een gebruiker beperkt de tijd heeft om iets te lezen of te doen op de pagina, moet het mogelijk zijn om de tijd uit te zetten, aan te passen (tot ten minste tien keer de standaard tijdperiode) of te verlengen (minstens tien keer). Dit succescriterium is vooral belangrijk voor blinde en cognitief beperkte bezoekers. Deze browserafhankelijke foutmelding veroorzaakt ook andere toegankelijkheidsproblemen, zie succescriterium 3.3.1: Fout identificatie, voor een nadere toelichting. Het advies is daarom om geen gebruik te maken van browserafhankelijke foutmeldingen.

niveau A**Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen**

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

- **Bewegen, knipperen, scrollen:** Voor bewegende, knipperende of scrollende informatie die (1) automatisch start, (2) langer dan vijf seconden duurt, en (3) parallel met andere content wordt getoond, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen, tenzij de beweging, knipperring of scrolling, onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is en
- **Automatisch actualiserend:** Voor elke soort automatisch actualiserende informatie die (1) automatisch start en (2) parallel met andere content wordt gepresenteerd, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen of de frequentie van de actualisering in te stellen tenzij de automatische actualisering onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

niveau A

Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

niveau A

Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 2.4.2: Paginatitel

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

De bedoeling van dit succescriterium is om te garanderen dat gebruikers de informatie in een logische volgorde kunnen gebruiken. Het gaat hier om de sequentiële volgorde (stap voor stap) waarin de tabfocus verspringt wanneer de gebruiker met het toetsenbord navigeert. Deze volgorde moet kloppen met de betekenis van de content. Hierdoor krijgen gebruikers de mogelijkheid zich een mentaal beeld te vormen van de content.

Bij een kleine schermweergave, bijvoorbeeld een breedte van 1280 pixels en 200% zoom, verschijnt linksboven het mobiele menu. Als dit menu geopend is, valt deze over de pagina heen. Wanneer vervolgens met de tabtoets door de pagina wordt genavigeerd, komt deze ook op de onderliggende pagina terecht. Dit is geen logische focusvolgorde, de toetsenbordfocus hoort niet op de onderliggende pagina te komen wanneer het menu geopend is. Dit probleem komt

ook voor bij de zoekfunctie.

<https://haarlemmermeergemeente.nl/>

niveau A

Succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context)

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

Resultaat

✗ Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Bij een kleine schermweergave, bijvoorbeeld een breedte van 1280 pixels en 200% zoom,

verschijnt linksboven het mobiele menu. Als dit menu geopend is, valt deze over de pagina heen. Wanneer vervolgens met de tabtoets door de pagina wordt genavigeerd, komt deze ook op de onderliggende pagina terecht. Het gevolg is dat de toetsenbordfocus niet zichtbaar is. Dit gebeurt ook bij de zoekfunctie.

<https://haarlemmermeergemeente.nl/>

Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten

Maak het eenvoudiger voor gebruikers om de functionaliteit te bedienen met andere vormen van invoer dan alleen het toetsenbord.

niveau A

Succescriterium 2.5.1: Aanwijzergebaren

Alle functionaliteit waarmee bij de bediening gebruik wordt gemaakt van meerpunts- of padgebaseerde gebaren, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerd gebaar, tenzij een meerpunts- of padgebaseerd gebaar essentieel is.

Resultaat

✓ Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A

Succescriterium 2.5.2: Aanwijzerannulering

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Geen down-event:** Het down-event van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;
- **Afbreken of ongedaan maken:** De functie wordt voltooid door het up-event en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken als deze is voltooid;
- **Up reversal:** Met het up-event wordt elk resultaat van het voorgaande down-event ongedaan gemaakt;
- **Essentieel:** Het voltooien van de functie met het down-event is essentieel.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 2.5.3: Label in naam

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A**Succescriterium 2.5.4: Bewegingsactivering**

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of beweging van een gebruiker, kan ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

- **Ondersteunde interface:** De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;
- **Essentieel:** De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig gemaakt.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

niveau A

Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinnen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

niveau A

Succescriterium 3.2.1: Bij focus

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op bijna alle pagina's staat bovenaan een menu met daarin de link "Zoeken". Na het activeren van deze link verschijnt een inputveld voor tekst. Wanneer hier een zoekterm wordt ingevuld, zoals bijvoorbeeld "contact", verschijnt een lijst met zoekresultaten. Wanneer een van de resultaten wordt geselecteerd (met de pijltjestoetsen) of er worden geen resultaten geselecteerd en vervolgens met de tabtoets naar het volgende interactieve element (zoekknop) in de focusvolgorde wordt genavigeerd, wordt de zoekopdracht automatisch uitgevoerd en naar de zoekpagina gelinkt. Dit geldt als contextwijziging en dat mag niet plaatsvinden als een component de toetsenbordfocus krijgt.

Dit type probleem doet zich ook voor bij het zoekveld op pagina

<https://haarlemmermeergemeente.nl/> onder de kop "Staat uw onderwerp er niet bij?"

(halverwege de pagina), evenals op pagina <https://haarlemmermeergemeente.nl/en> onder de kop "Is your subject not in the list?".

niveau A

Succescriterium 3.2.2: Bij input

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie**

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

niveau A

Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op meerdere pagina's, zoals bijvoorbeeld <https://haarlemmermeergemeente.nl/>, staat een formulier waarmee de gebruiker een mening kan geven over de pagina. Dit formulier verschijnt zodra de groene knop "Beoordeel deze pagina" aan de onderzijde van de pagina wordt geactiveerd. Bij dit formulier wordt gebruik gemaakt van browserafhankelijke foutmeldingen. Als bijvoorbeeld in de browser Chrome geen keuze wordt gemaakt onder "Wat vindt u van deze pagina?", verschijnt (na het drukken op de knop "Verstuur") de browserafhankelijke melding "Selecteer een van deze opties". Bij deze browserafhankelijke foutmeldingen doen zich meerdere problemen voor. Allereerst is het geen duidelijke foutmelding, maar een instructie. Een goede foutmelding geeft aan waar de fout zit en bevat tekst die aangeeft dat er een fout is gemaakt. In de meeste gevallen bevat een foutmelding een ontkenning. Een voorbeeld van een goede foutmelding is "Het veld is niet (goed) ingevuld.". Hetzelfde geldt voor de melding "Vul dit veld in" dat verschijnt bij het leeglaten van het tekstveld.

Een tweede probleem bij deze foutmeldingen is dat bij het activeren van de knop "Verstuur" maar één melding in beeld verschijnt. Dit is niet voldoende, omdat alle fouten tegelijk getoond moeten worden.

Op pagina <https://afspraak.haarlemmermeer.nl/qmaticwebbooking> staat een formulier onder stap 4 "Mijn gegevens". Bij het leeglaten van meerdere invoervelden en na het activeren van de verzendknop, krijgen de niet ingevulde verplichte velden de melding "Voornaam Verplicht" of "Verplicht (DD-MM-YYYY)". Dit is geen duidelijke foutmelding, maar een instructie. Hetzelfde geldt voor de melding bij het selectievakje "Ik ga akkoord met de voorwaarden en het Privacybeleid" ("U dient akkoord te gaan met de voorwaarden en privacybeleid voordat u door kunt gaan.").

niveau A

Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie**

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)**

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: verzendingen kunnen ongedaan gemaakt worden, de gegevens zijn te controleren of de gegevens kunnen worden bevestigd.

Resultaat

✓ Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

niveau A

Succescriterium 4.1.1: Parsen

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Parsefouten kunnen problemen veroorzaken voor hulpsoftware. Daarom wordt hier onder andere gekeken of alle elementen correct gesloten worden, alle gebruikte id's uniek zijn en elementen goed genest zijn. Dit is ook te controleren via <https://validator.w3.org/>.

Op pagina <https://haarlemmermeergemeente.nl/> komt het id attribuut "all-subject-navigation-container" tweemaal voor, zie regels 4773 en 4779 van de HTML-broncode. Hetzelfde geldt voor de id attributen "all-subject-list" en "fac-searchbox". Het gebruik van identieke id attributen kan mogelijk parsefouten veroorzaken. Om te voldoen aan dit succescriterium, is het nodig dat de waarde van ieder id attribuut op een pagina uniek is.

Dit type probleem doet zich ook voor op pagina <https://haarlemmermeergemeente.nl/en>.

Op pagina <https://haarlemmermeergemeente.nl/> staat op regel 4873 een div-element genest binnen een span-element. Dit is niet volgens specificatie, block-elementen horen niet genest te worden binnen inline-elementen. Hetzelfde geldt voor het div-element op regel 4879. En voor het h2-element binnen een a-element op bijvoorbeeld regel 4873. Deze komt ook meerdere keren voor.

Dit type probleem doet zich ook voor op pagina <https://haarlemmermeergemeente.nl/informeer-online>, zie regels 4485, 4491 en 4497 van de HTML-broncode.

niveau A**Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde**

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op meerdere pagina's, zoals bijvoorbeeld <https://haarlemmermeergemeente.nl/>, staat bovenaan het menu met daarin de link "Onderwerpen". Dit menu-onderdeel beschikt over een submenu en kan daardoor twee verschillende waarden hebben (open en dicht), wat niet te bepalen is door hulpsoftware. Dit kan worden opgelost door deze status toe te voegen aan het tekstalternatief en dit dynamisch te laten aanpassen of door gebruik van het attribuut aria-expanded met de juiste waarde. Andere oplossingen zijn ook mogelijk.

Op meerdere pagina's, zoals bijvoorbeeld <https://haarlemmermeergemeente.nl/>, staat het invoerveld "Waar bent u naar op zoek?". Dat invoerveld werkt als een WAI-ARIA combobox die suggesties in beeld zet tijdens het typen. Op het moment dat er één of meer suggesties in beeld staan moet die uitgeklapte toestand beschikbaar zijn voor gebruikers van hulpsoftware. Het advies is om het WAI-ARIA ontwerppatroon inclusief bediening, focus en dergelijke op pagina <https://www.w3.org/WAI/ARIA/apg/patterns/combobox/> te volgen. Dit type combobox wordt nu namelijk geactiveerd als een gebruiker op de tabtoets drukt of als een gebruiker naast de lijst klikt met de muis op het moment dat een van de opties een grijze achtergrond heeft. Tijdens het gebruik van dit invoerveld komen suggesties in beeld, het in beeld komen van suggesties geldt als verandering van toestand die nu niet beschikbaar is. Andere oplossingen zijn mogelijk.

niveau AA**Succescriterium 4.1.3: Statusberichten**

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software bepaald worden met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen presenteren zonder dat ze de focus krijgen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

De bedoeling van dit succescriterium is dat veranderingen op een webpagina ook beschikbaar zijn voor gebruikers van hulpsoftware. Als bijvoorbeeld een melding verschijnt, kan deze dan

bijvoorbeeld worden voorgelezen met behulp van een screenreader.

Op meerdere pagina's, zoals bijvoorbeeld <https://haarlemmermeergemeente.nl/>, staat een formulier waarmee de gebruiker een mening kan geven over de pagina. Dit formulier verschijnt zodra de groene knop "Beoordeel deze pagina" aan de onderzijde van de pagina wordt geactiveerd. Als dit formulier wordt verzonden, verschijnt de melding "Bedankt voor uw reactie! Met uw hulp blijven we onze service verbeteren". Deze melding is een statusbericht, omdat het voldoet aan twee hoofdcriteria van een statusbericht: de melding geeft informatie over de resultaten van een actie en deze melding ontvangt geen focus. Deze rol van een statusbericht moet programmatisch kunnen worden bepaald, zodat hulpsoftware deze informatie kan voorlezen. Dit is nu niet het geval. Dit kan bijvoorbeeld opgelost worden door `aria-live="polite"` of `role="status"` aan het element met de melding toe te voegen. Let op: deze attributen moeten al aanwezig zijn op het moment dat de pagina is geladen, anders weet hulpsoftware nog niet dat hier statusberichten kunnen verschijnen.

Op meerdere pagina's, zoals bijvoorbeeld <https://haarlemmermeergemeente.nl/>, staat het invoerveld "Waar bent u naar op zoek?". Dat invoerveld werkt als een WAI-ARIA combobox die suggesties in beeld zet tijdens het typen. Op het moment dat de tekst "Geen opties" in beeld komt moet die informatie als statusbericht aan gebruikers van hulpsoftware gepresenteerd worden. Dit kan niet gedaan worden in het invoerveld of de WAI-ARIA combobox, omdat daar in WAI-ARIA geen mogelijkheid voor is anders dan hier een los statusbericht van te maken. Standaard kan het verplaatsen van de toetsenbordfocus gebruikt worden, maar doordat deze tekst verschijnt als gevolg van het invoeren van tekst is dat geen reële optie. Dat zou een fout bij succescriterium 3.2.2: Bij input veroorzaken.

Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van een steekproef. De wijze waarop de steekproef is bepaald staat voorgeschreven in het evaluatiedocument WCAG-EM. Als een proces is meegenomen in het onderzoek staan ook alle procespagina's in de steekproef vermeld.

Zie: <https://www.digitoegankelijk.nl/aanpak/toegankelijkheidsonderzoek>.

Volledige steekproef

- <https://haarlemmermeergemeente.nl/>
- <https://haarlemmermeergemeente.nl/en>
- <https://haarlemmermeergemeente.nl/cookies>
- <https://haarlemmermeergemeente.nl/contact-openingstijden-en-afspraak-maken>
- <https://haarlemmermeergemeente.nl/schade-en-overlast-direct-melden>
- <https://afspraak.haarlemmermeer.nl/qmaticwebbooking/>
- <https://haarlemmermeergemeente.nl/ruimte-voor-groen-en-voor-wonen>
- <https://haarlemmermeergemeente.nl/gebiedsmanagers-1>
- <https://haarlemmermeergemeente.nl/afval>
- <https://haarlemmermeergemeente.nl/informeer-online>
- <https://haarlemmermeergemeente.nl/informeer-online/nieuwsoverzicht>
- <https://haarlemmermeergemeente.nl/informeer-online/bouwen-aan-hero-town-haarlemmeer>
- <https://haarlemmermeergemeente.nl/informeer-online/in-het-dorpshuis-zit-je-er-lekker-warmpjes-bij>
- <https://haarlemmermeergemeente.nl/meld-u-aan-voor-een-nieuwsbrief>
- <https://haarlemmermeergemeente.nl/file/inkomstenformulier-voor-bijstandsuitkering>
- <https://haarlemmermeergemeente.nl/regels-vakantie-bij-een-bijstandsuitkering>
- <https://haarlemmermeergemeente.nl/zo-berekent-u-uw-netto-inkomsten-als-u-bijstandsuitkering-gaat-aanvragen>
- <https://haarlemmermeergemeente.nl/file/aanvraagformulier-vakantie-bij-bijstandsuitkering>